

NARODNI GOSPODAR

GLASILO GOSPODARSKE ZVEZE.

Člani Gospodarske zveze dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni; za četrt leta eno krono; posamezne številke po 20 h.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca.

Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 143.

V Ljubljani, 10. aprila 1901.

Poštno-hran. št. 849.872

Kako zboljšajmo svoje gospodarstvo?

(Piše A. Štrekelj.)

IV. Zboljšajmo svojo živinorejo!

(Nadaljevanje.)

Koliko mora čestokrat trpeti živina naših gospodarjev radi hudega mraza, lakote, pomanjkanja pitne vode in neprimernih hlevov, povedal sem vže prej. Nisem pa omenil, da se ravna prav pogosto ravno z mlečno živino, ki bi prinašala lahko največje dobičke, najslabše. Če ne povsod, vidimo vsaj na Primorskem, da se skrbi za vole in konje vse drugače nego za krave. Med tem, ko se prvi vsak dan čistijo in dobro hranijo, ravna se v tem pogledu s kravami prav po mačehino. Mnogim gospodarjem so krave v nekako breme in jih redijo mnogokrat le radi števila. Saj pa je krava tudi resnično breme, če se z njo slabo ravna. Slaba krava dá morebiti na dan 2 do 4 l mleka; včasih še niti toliko ne. Ali poplača to množino hrane in skrb, ki jo imamo okoli nje? Redkokedaj! Ali ne bi torej naši gospodarji bolje storili, če bi redili samo eno kravo mesto treh, štirih, a to bi potem hranili, kakor je potrebno. Dobra mlekarica, ki se količkaj dobro oskrbuje, dá prav lahko 10 do 16 l mleka na dan. Dokler ne predrugačimo svojega gospodarstva, lahko trdimo, da živinoreja ne nosi.

„Kaj čem z mlekom, saj ga ne morem prodati“, sliši se čestokrat na kmetih. Ta izgovor pa je jako piškav. Če z mlekom ravnamo, kakor je naša navada, seveda se težko spravi v novce in ne najde odjemalcev, če bi pa ž njim pravilno ravnali, gotovo ne bi nam bilo treba skrbeti za prodajo. Pri nas skoraj ni kraja, da bi se ne izplačalo mleko. Kjer se more odati samo po 10 vinarjev, tam že nosi reja mlečne živine več nego pitanje živine. Hrana, iz katere bi se napravilo v živali 1 kg žive teže (mesa, loja itd.), računni se, da dá 10 l mleka, ki je vredno po 10 h za l, eno krono. Nikjer pa se ne proda 1 kg žive teže po tej ceni.

Reja mlečne živine prinaša zlasti blizu mest, kjer se mleko lahko in po dobri ceni proda, čestokrat velike dohodke. Poznam več družin, ki se preživljajo samo z dohodki petih, šestih krav. Res je, da stane piča in oskrbovanje živine mnogo, a če pomislimo, da dá n. pr. ena krava 10 l mleka na dan, katerega prodamo v mestu najmanj po 12 h, dobimo lahko mesečno 36 kron, a če imamo 10 krav, katere lahko samo ena oseba oskrbuje, 360 kron. To je lep denar, ki se v nekaterih mestih tudi podvoji. Ker so dohodki od mleka redni in gotovi, zato je za kmeta, ki nima na razpolago

kapitalov, mlekarstvo še večje važnosti. Škoda je le, da ne znajo naši ljudje te kmetijske stroke prav ceniti. In vender bi mi lahko tekmovali z najbolj naprednimi deželami, ako bi se hotelo naše ljudstvo bolj poprijeti reje mlečne živine a z mlekom bolj razumno ravnati.

Koliko denarja bi dobili n. pr. naši Istrani, če bi nadomestili svojo romansko živino s kakim mlečnim plemenom in ako bi ravnali s to živino tako, kakor ravnajo sedaj s svojimi voli! Mnogo, jako mnogo več bi prinašala tudi ovčjereja našim Kraševcem, če bi znali sir tako pripravljati, da bi našel tudi izven dežele odjemalcev. Mari so gorenjske, koroške in toliminske planine slabše nego so one v Švici, ker donša živinoreja nam manjše dohodke nego Švicarjem? Kaj še! Planine so boljše, a skrb naša za živino in za mleko, ona je slabša.

Kako torej delati, da nam bo prinašala domača živina z mlekom večje dohodke, nego jih daje sedaj?

Da odgovorimo na to vprašanje, oglejmo si najprej, kako ravnajo naši ljudje z mlečno živino in potem z mlekom.

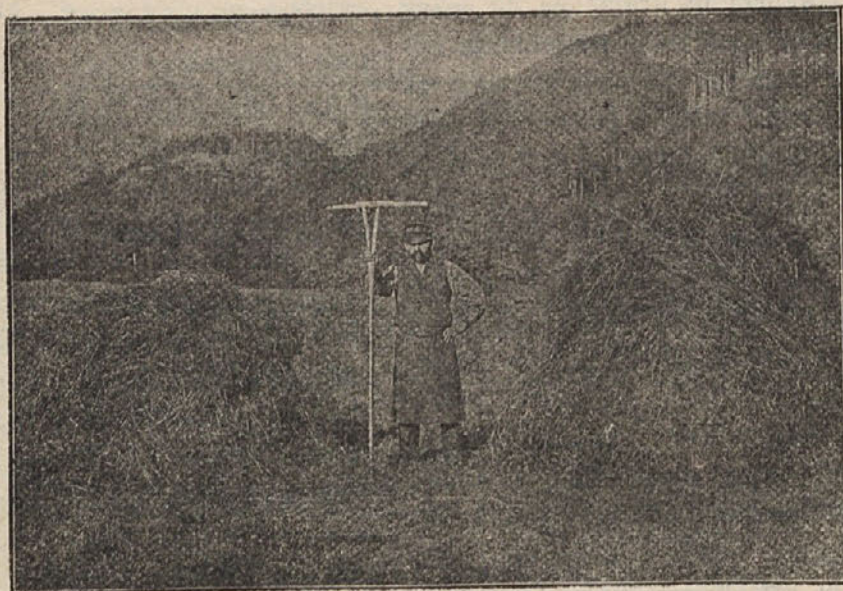
(Dalje prih.)

Kmetijstvo.

Poljedelstvo.

Gnojitev travnikov spomladi.

Velika večina naših slovenskih gospodarjev je uže preverjena o prekoristnem vplivu umetnih gnojil na travnike. Toda tudi število tistih posestnikov je še dosti veliko, ki niso porabili do sedaj še niti 1 kg rudninskih gnojil. Želeti bi bilo, da bi se poprijeli tudi ti za kmetijstvo prevažnih umetnih gnojil in sicer še to spomlad. Gotovo ni nikjer tako dobro denar naložen, kakor ravno pri gnojitvi z rudninskimi gnojili na travniku, kar se razvidi iz poskušnje, ki se je naredila na posestvu dr. Kölnerja v Milsu pri Inomostu. Naslikana podoba nam natančno predočuje očitvidni uspeh.

V ta namen pognojil se je 1 ha travnika s 300 g hlevskega gnoja, v primeru se je 1 ha potrosil z rudninskimi gnojili in sicer s 600 g žlindre in s 600 g kajnita.

Pridelalo se je na 1 ha: z domačim gnojem gnojeno

sena 2800 kg
otave 2000 „
skupno 4800 kg

z žindro in kajnitom gnojeno
sena 4000 kg
otave 2500 „
skupno 6500 kg.

Pridelek je bil po umetnem gnojilu na 1 ha za 1700 kg boljši kot po domačem gnoju.

Troški za gnojitev:

žindra 600 kg à 8 vin. K 48
kajnit 600 „ à 4¹/₂ „ „ 27
dom.gnoj 30000 „ à ¹/₄ „ „ 75

Vrednost pridelanega sena na prostoru, ki je bil potrošen z rudninskimi gnojili znaša:

6500 kg à 5 vinarjev . 325 K
600 kg žindre K 48
600 „ kajnita „ 27 75 „
čisti dohodek . 250 K

Seno po domačem gnoju znaša:
4800 kg à 60 vin . . 240 K
domači gnoj 75 „
čisti dohodek . 165 K

Čisti dohodek sena po rudninskih gnojilih 250 K
čisti dohodek sena po domačem gnoju 165 „

Pridelalo se je po umetnem gnojilu na 1 ha za 85 K več kot po domačem gnoju in je tudi seno po rudninskih gnojilih za ¹/₂ redilneje kot pa po hlevjeku.

Kdor ima slabe travnike, ki niso bili še nikdar pognojeni, temu

priporočamo, da jih še sedaj zadnji čas potrosi z umetnimi gnojili in sicer naj vzame na 1 ha:

500—600 kg žlindre
200 kg kalijeve soli

Poskusi glede mešanja gnojil so pokazali, da je najbolje, žindro in kalijevo sol 12 ur (tedaj zvečer) pred trositvijo zmešati, ker potem postane težko raztopna fosforna kislina v žindri bolje delujoča. Potrošeni gnojili naj se zavlačita, da se dobro pomešata z zemljo in ne ostane kaj na površji.

Pri izdatni vlagi obilo koristi gnojilo že pri prvi košnji, pri drugej pa veliko več radi obilneje moče, neraztopne redilne snovi pa ostanejo za bodoče leto, saj se fosforna kislina in kalij sprimeta s prstjo in se ni bati, da bi jih izpralo preobilo deževje. Slabo zarastle travnike je dobro še posejati z raznimi travnatimi semeni, kakor pasjo travo, mačjim repom, šopuljo, grebenico, travniško latovko in švedsko deteljo.

Spomladanska gnojitev z umetnimi gnojili je tudi priporočljiva na taci travnikih, ki so v jeseni ali po zimi preplavljeni in je nevarnost, da bi odnesla voda gnojilo.

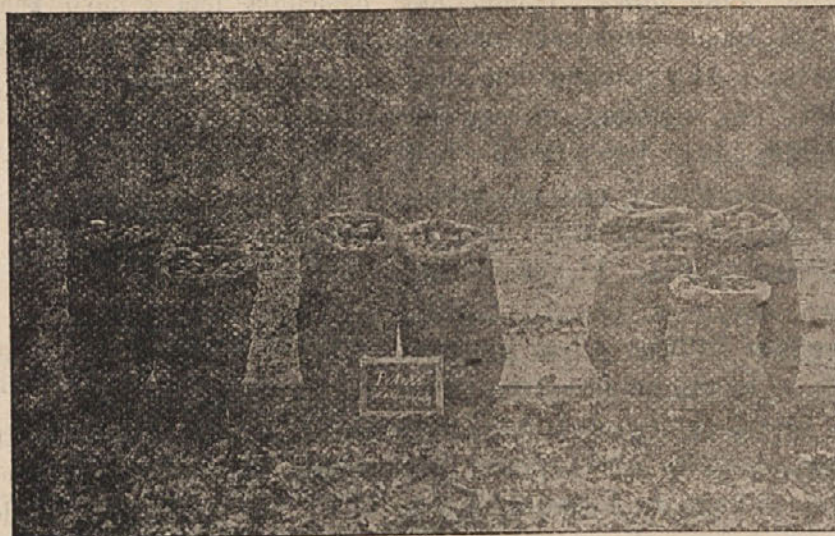
Nekaj o pridelovanji krompirja.

Piše Benkovič.

Kmetovalec mora gledati, na istem prostoru kolikor možno veliko pridelati in tu je edini pripomoček umetno gnojilo, ki ima namen domače gnojilo nadomestiti, kadar nam primanjkuje, ali je dopolniti, da je moči letino povzdigniti do izvanrednih pridelkov. Sledeča podoba naj nam predoči, kaki vspehi so se dosegli z uporabo žlindre poleg domačega gnoja, nadalje, kako se je pridelek še izdatno izboljšal, ako se je podvojila množina umetnega gnojila poleg hlevjeka.

Poskus z umetnim gnojilom in domačim gnojem pri krompirju.

Pridelek na 50 m²

	gnojitev 1 ha:	
hlevjek	hlevjek in 400 kg žindre	hlevjek in 800 kg žindre.
	Pridelek na 1 ha:	
17.240 kg	20.040 kg	24980 kg.
Pridelek se je zvišal,		
ako se je žindra pridejala, za	2800 kg	7740 kg
večja vrednost pridelka . . .	K 100	K 278
stroški za gnojitev	„ 19·2	„ 38·4
čisti dohodek vsled rabe žindre	„ 80·8	„ 249·6

Pripomniti je, ako bi kdo hotel z umetnim gnojilom pri krompirju gnojiti, moral bi žindro takoj sedaj potrositi, potem jo dobro zavleči, da ne pride pozneje hlevjek in umetno gnojilo na površji v dotiko, ker s tem bi se izgubil dušik v domačem gnoju po vplivu apna v žindri.

Pozor pri nakupovanju deteljnih in travnih semen.

Dasi smo že večkrat v „Nar. Gospodarju“ pisali o važnosti dobrih semen, hočemo še enkrat opozoriti vse merodajne kroge, naj ljudstvo svare pred nakupovanjem slabih semen. Kdor pri nakupu deteljnega in travnega semena varčuje, se nazadnje ta varčnost bridko nad njim maščuje. Ker mo-

rebiti prihrani pri nakupu 2—4 K, ima pozneje pri košnji izdatno izgubo, ki znaša v mnogih slučajih več desetakov. Kdor drago plača, navadno dobro in ceno kupi, obratno, slabo blago pride zelo drago. N. pr. v trgovini naj se ponujate dve vrsti domačih detelj, ceneja in dražja, po preskušnji se pa vidi, da je ceno seme najdražje, kakor pokaže preiskava semen št. 1 in št. 2.

Dobra detelja stane 1 kg samo 1·70 K, toda detelja, ki slabo kali, velja 2·70 K. — Posestniki bodite oprezni pri nakupovanju semen, in ne vzemite vsakega blaga, katero je zelo ceno, kajti tako je v največ slučajih zelo drago. Naročajte semena skupno in zahtevajte preiskave.

Vinogradništvo in vinarstvo.

Nekaj o sajenju trt.

Najboljši čas za sajenje trt sta jesen in pomlad. Nekateri naši bolj izkušeni vinogradniki trdè, da se v jeseni sajene trte boljše sponašajo nego spomladi in jaz jim dam v tem popolnoma prav. Če sadimo trte že v jeseni, se zemlja okolu njih boljše vleže in take trte začnejo navadno prej poganjati nego one, ki jih hranimo črez zimo v subem hramu, kjer se morebiti deloma posuše in včasih tudi splesnijo. Tudi ni treba spomladi v vinogradu mnogo teptati in zemlja ostane zato bolj rahla. V jeseni pa ne smemo saditi trte tam, kjer bi po zimi lahko pozeble. Ravno tako jih ne moremo saditi v tem času, ako zemljo še-le bolj pozno pripravimo. Zato je pri nas skoraj splošna navada, da se sadijo trte spomladi. Ker je ravno sedaj čas, ko se pričinja s spomladanskim sajenjem, zato mislim, da vstrežem marsikom, če spregovorim tu nekoliko, na kar naj pazi, kadar trte sadi. Saj se pregreški, ki jih napravimo v vinogradu s sajenjem, če-

	Detelja št. 1	Detelja št. 2
čistost	94 o/0	98 o/0
kaljivost	55 o/0	95 o/0
vrednost semen	$\frac{94 \times 55}{100} = 51·7 o/0$	$\frac{98 \times 95}{100} = 93·1 o/0$
tržna cena za 1 kg semena	1·40 K	1·60 K
cena 1 kg čist. in kaljivega semena	$1·40 : 51·7 = 2·70 K$	$1·60 : 93·1 = 1·70 K$

stokrat jako hudo maščujejo in znano mi je več slučajev, da je vinogradnik izril vse svoje na novo sajene trte, ker ni znal, ko jih je sadil, kaj trta zahteva.

Predno se lotimo sajenja, označiti je z malimi količi mesto, kamor naj se vsak trs zasadi. Te količe zabosti je po vinogradu v vrsti in ne semtertje po vinogradu, kakor smo sadili trte v starem času. Okoli trt, ki so sajene v vrsti ali v redu, opravlja se vsako delo mnogo lažje a solnce posamezne trte boljše obseva. Tudi se zemlja med redovi prej razgreje in k trtam lažje dohaja zrak. Gorkota, svetloba in zrak vplivajo pa jako dobro na razvoj mladja in grozdja, vino iz takih vinogradov je zatorej boljše. Pa tudi trtne bolezni (strupena rosa, grozdna plesen itd.) škodujejo tu mnogo manj nego v vinogradu, kjer raste vse križem, kamor dohaja le težko zrak.

Ako je mogoče, obrnejo naj se trtni redovi proti jugu. Tako obrnjene redove obseva solnce predpoldne od ene, popoldne od druge strani, trta se zato bolj enakomerno razvija. Povsod pa nam ni mogoče obračati redov proti jugu. Zlasti v bregovih se moramo čestokrat ravnati po tem, kako ti vise. Navadno se napravljajo tu redovi od dna proti vrhu in le redkokedaj povprek brega. Prvi način se bolj priporoča, ker se po tem načinu zasajen vinograd lažje obdeluje. Razun na zemljišče, moramo včasih paziti tudi na vetrove, ki so čestokrat trtam jako škodljivi. Redovi obrnejo naj se tako, da piše sapa skozi nje in ne od strani.

Amerikanskih trt ne smemo saditi tako tesno, kakor smo sadili domače, ker se te bujnejše razvijajo in potrebujejo zato več prostora. Vrsto od vrste napraviti je vsaj 130 do 150 cm narazen. V vinogradu, katerega hočemo obdelavati s plugom, ni niti daljava 2 metrov preveč. Kadar so re-

dovi bolj narazen, sadimo pa trte v redu lahko bliže. Vender naj se tudi tu ne prekorači daljave 1 metra. Ako sadimo trte bolj redko, ne izgubimo ničesar na pridelku, ker trto lahko bolj močno narežemo; pač pa pridobimo na dobroti vina.

Poleg količa, ki zaznamuje mesto, kamor se ima trta saditi, izkoplje se prilično 45 cm globoka jama, v katero se ima trta zasaditi. Če sadimo reznice (kolči), navadno ni treba jame, marveč zadostuje luknja, ki jo napravimo z lesenim kolom ali pa z železnim drogom (štango). Paziti je, da se nahaja jama, oziroma luknja vedno na isti strani kola, ker bi prišla v nasprotnem slučaju trta lahko izven reda.

Ako sadimo cepljene trte ali pa okoreničenke, zrahlja naj se zemlja na dnu jame a nad to naj se razgrnejo trtne koreninice tako, da se ne križajo. Ko so se razgrnile, pogrnejo naj se z rahlo zemljo še kakih 10 cm na visoko, a pri tem naj se trta z eno roko vedno pretresava, da se zemlja koreninam boljše prileže. Kdor ima vodo na razpolago, trte lahko zalije. S tem se vzbudi v njih prej življenje in se tudi bolj gotovo primejo.

Ako rabimo že prvo leto gnoj, ne smemo ga dejati, kakor imajo naši kmetje navado, pod trto, ker bi se ne mogel v globočini razkrojiti in tudi bi mu odvzela voda vse redilne snovi. Od takega gnojenja bi ne imeli nobene koristi. Še manj pa smemo dajati gnoj na trtne korenike, ker bi začele te z gnojem vred prhneti. S tem gnojenjem bi si samo škodovali in le malo trt bi se prijelo. Gnoj naj se poklada torej nekoliko nad korenike, kakih 15 cm pod površino, preč od trte, odkoder izpere voda redilne snovi polagoma h koreninam.

Cepljene trte postaviti je v jamo tako globoko, da pride spojno mesto ravno na zemeljsko

površino. Kjer imajo navado, trte naslednja leta z novo zemljo nasipati, zasadi naj se cepljenka nekoliko više. Nad cepičem naj se napravi iz rahle zemlje ali iz peska majhen kupček, ki ga varuje mraza in suhote. Ko se trta nekoliko razvije, treba je ta kupček razgrniti.

Še divje okoreničenke pogrezniti je nekoliko bolj globoko v zemljo nego cepljenke. Posebno, če jih mislimo nizko v zeleno precepiti, priporočam, naj se sade tako, da pride gornji del trte kakih 10 cm pod vrh, na kar se napravi nad trto klobuku podobna jamica. Jamica služi v ta namen, da mladika zemljo lažje predere. V nasprotnem slučaju bi se trta v globočini lahko zadušila. Mesto posameznih jamic zamore se napraviti tudi jarek, ki ima to prednost, da v njem voda ne zastaja. Če trto bolj globoko zasajamo, zamoremo jo naslednje leto nižje cepiti.

Ako nimamo gotovih cepljenk ali pa vsaj divjih okoreničenk na razpolago, rabimo za silo lahko tudi reznice. Ker se te včasih težko primejo, deti jih je nekoliko dni, predno se sade, v vodo, kjer pričenjajo poganjati. V vinograd naj se sadijo potem samo one reznice, ki so pognale.

Da se sadijo reznice navadno s kolom, povedano je bilo že prej. Luknje, v katere so se vtaknile, zasuti je treba z rahlo zemljo. Če vlijemo v luknjo nato nekoliko vode, koristimo trtam jako mnogo. Tudi nje je dobro pogrezniti bolj globoko v zemljo, če jih mislimo cepiti nizko na zeleno. Pri tem se je ravnati, kakor je bilo povedano prej. Take reznice so lahko krajše nego navadne. Prvo leto se reznicam le redko kje gnoji, pač pa jim zaleže naslednje leto gnoj prav dobro.

K sklepu svarim še naše vinogradnike, naj ne sade prva leta ničesar med trte. Vsaka rastlina in naj raste še tako redko, ško-

duje trtam neizrečeno mnogo. Obresti, katere bode te morali dati za dohodke, ki jih uživata v mladem vinogradu, so jako velike. V vinogradu rasti torej samo trta!

Viničarski tečaj.

Na prošnjo vodstva kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu, je deželni odbor kranjski dovolil, da se sme vršiti dne 13. t. m. enodnevni brezplačni viničarski tečaj. Pri tem tečaju se bodo praktično razkazovala razna vinogradniška dela, kakor n. pr. sajenje cepljenih trt v vinograd, grobanje in gnojenje zeleno cepljenih trt, pravilno obrezovanje in oskrbovanje trt v prvih letih po saditvi, žvepljanje, škropljenje itd.

Ker je tak pouk jako važen, bi bilo želeli, da se istega udeležijo mnogi vinogradniki, osobito pa trtničarji boljših posestnikov.

Opomba uredništva: Prireditelj takih tečajev pozdravljamo z veseljem in želeli bi bilo celo in to skoro da spada v delokrog šole, da bi se enaki tečaji pogosteje na zavodu vršili, kakor se to na drugih kmetijskih šolah prakticira. Ker pa ti tečaji niso z nikakimi stroški združeni, po našem skromnem mnenju, pač ni treba za prireditev teh izposlovati si še le dovoljenja, ko je gotovo vsak zadovoljen, da se sploh kaj napravi.

Mlekarstvo in sirarstvo.

Mlekarstvo in mlekarke zadruge.

Slavjanski narod je vže od pradavna poznat kot narod, ki se je mnogo pečal s poljedelstvom. Mnogo njegovih odrastkov (Rusov, Srbov, Hrvatov) je živelo do zadnjega, najnovejšega časa v zadrukah in to radi tega, da se more z jedne strani lažje ubraniti sovražnemu pritisku, z druge pa, da je toliko več družinskih udov za delo, od katerih je bilo vsakomu odkazano njegovo opravilo.

Dokler so ti narodi živeli v zadrukah, so lepo napredovali v poljedelstvu, ko pa so jele zadruge razpadati in se je združeno premoženje porazdelilo na veliko delov, je dosledno (konsekventno) nazadovalo tudi gospodarstvo.

Neko sliko takih zadrug najdemo še danes na otoku Čresu (Cherso), kjer škofuje naš odlični rojak dr. Anton Mahnič. In kjerkoli naletimo na kako tako družino, ki živi po načinu starih zadrug, vidimo, da je najbogatejša in najmočnejša v okolici. In to je tudi popolnoma naravno: več oči več vidi, a več ljudi več premore. Dokler so v večjem številu obstajale take zadruge, je lepo napredovala tudi živinoreja; no po prestanku zadrug, jela je propadati v mnogih krajih tudi živinoreja in s žalostjo moramo reči, da je prišlo marsikje v tem oziru tako daleč, da se domala niti govoriti ne more o umni živinoreji.

Rekel sem z žalostjo, in to ne brez razloga, zakaj ravno živinoreja je najboljši dokaz, koliko je kak narod napredoval.

Mala Danska je prišla na glas radi svoje vzorne živinoreje. V tem malem kraljestvu ni dosti družega, nego čez 1000 mlekarn. Ni ga sela, pa naj bi bilo še tako majhno, da bi ne imelo mlekarke zadruge. One so največji izvor njenega bogastva. Ona preskrbuje celo ogromno Anglijo z maslom in putrom, in to ni majhna reč. Poleg Danske je mnogo takih zadrug na Nemškem, v Švici, na Francoskem, v Zjedinjenih državah in precej tudi po nekaterih avstrijskih deželah, dolnji in gorenji Avstriji, na Moravi in po Češkem, Tirolskem itd. V južni Avstriji jih nahajamo primeroma bore malo, kar je v resnici žalostno.

Ni še tako dolgo, ko se je naš jug mnogo bavil z živinorejo. Tudi še sedaj marsikak posestnik v okoliceh večjih mest redi mnogo glav, haveč se s prodajo mleka,

masla in putra. Ali to ni zadosti, da se samo pojedini kmetovalci pečajo s tem, ampak če hočemo oživiti in povzdigniti promet z mlekom, maslom itd. morajo se dvigniti v posameznih krajih in farah mlekarke zadruge. Južna Slavija, nekdanja Ilirija, bi morala z ozirom na njeno naravno lego sloveti kot prva dežela v tem pogledu, in vender vidimo na žalost, kako redko so v njej sejane take zadruge. Kdo je temu kriv? Mi ne! Ponavljamo le prejšnji izrek: „Živinoreja je najboljši dokaz, koliko je kak narod napredoval“.

V naših krajinah paša in krma zelo ugaja govedu, in zato je tudi meso in mleko in sir naše živine jako tečno. Ta naš sir, ki je tako jednostaven in popolnoma primitivno napravljen, nadkriljuje v dobroti marsikak drugi, na čisto umeten način prirejen sir. Kaj bi šele bilo, ako bi bilo pri nas dosti mlekarških zadrug, ki bi imele izvežbane sirarske mojstre in bi bile preskrbljene z vsemi mogočimi pripravami, ki so za izpolnitev teh izdelkov potrebne? Naši živinorejski proizvodi bi se kmalu prištevali mej prve te vrste. Da pride čas, ko bode tudi v tem oziru pri nas bolje, o tem niti ne dvomimo. Domoljubi, ki jim leži na srcu, da tudi v naših kočah zažari iskra napredka, da se razcvete blagostanje tudi pri našem narodu, mu bodo ponudili brez obotavljanja sredstva, s katerimi se naj izobrazijo in ki naj ga zlasti dvignejo do dovršene stopinje v živinoreji in tako do zagotovljenega blagostanja. Mi pa od naše strani spregovorimo še večkrat katero o živinoreji, posebno o mlekarških zadrugah.

Splošno.

Hudaklinov novi meh ali žveplalnik.

Gosp. Josip Hudaklin iz Št. Jerneja nam piše: Na opomin v

5. št. „Narod. Gospodarja“ o razpravi o novem Hudaklinovem mehu odgovorjam, da se izumitelj podvrže tudi omenjeni zahtevi, da se priprava za vsipavanje žvepla popolni, in to na tak način, da bode ustrezalo zahtevi ene in druge stranke strokovnjakov. Zgodilo se bode to tako, da se ne bode niti najmanj žvepla izgubilo ter teža žvepljalniku ne pomnožila. Prirediti hočem namreč posodico, s katero se bode žveplo grabilo in stresalo na odločeni prostorček ali posodo. Radi tega pa bode cena mehu s to pripravo za 10 vinarjev višja, kar je malenkost, ter bode pripravo dobil le tisti kdor jo zahteva, kateri ne, si lahko naroči brez tega meh za staro ceno. Ne bi tudi te svotice iskal, ako bi ne bila cena kože tako visoka; poskočila je namreč od pretečenega leta za 10 % do 15 %, kar pri večjem naročilu že precej nanese. Teh par vinarjev vsak posamezni naročnik lahko pogreša, posebno pri stvari, katere cena je že sama na sebi tako nizka, da jo je nemogoče več znižati, vrhu tega so se pa že v drugi številki „Nar. Gospodarja“ navedene reči z boljšimi, torej z dražjimi nadomestile, a je cena ravno ista ostala, kakor je bila iz prva. Obetam storiti vse in tudi storim vse, kar je možno, da stroj služi svojemu namenu, izdelan od rok domačina, v nadi, da se v obilnem številu seže po njem. Posebno je želeli, da bi se naročniki kmalu oglasili z naročili, ker ako pride toliko naročil, da presegajo število dogotovljenih mehov, se lahko še do časa, ko bode treba stvar v roke vzeti, izdelala potrebno število in naročnikom pravočasno postreže s pošiljateljico, ker zamujeno žveplanje, ako je trta napadena, povzroči ogromno škode, to znajo povedati taki vinogradniki, katere je ta nesreča doletela.

Oddaja smodnika za streljanje zoper točo na Kranjskem.

Kakor prejšnja leta, bo deželni odbor kranjski tudi letos oddajal smodnik za streljanje zoper točo na Kranjskem in sicer v zabojih po 25 kg. Zglasiti se je naravnost pri deželnemu odboru v Ljubljani ter ob enem vposlati za vsak naročen zaboj znesek 20 K 60 h.

Razpošiljanje naročenega smodnika se bo pričelo že v drugi polovici aprila, pozneje pa le enkrat na teden in sicer prvi teden vsakega meseca.

Da bode voznja cenejša, naj se naroči po več zabojev naenkrat.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 42.: F. K. v G. Imam zelo redko lucerno. Ktere vrste umetnih gnojil in travniških semen naj vzamen, da se bo košnja izboljšala?

Odgovor 42.: Umetna gnojila sedaj trositi, je že nujni zadnji čas. Vzemite 500 kg. žlindre in 200 kg. kalijeve soli za 1 ha. Gnojila naj se zmešajo 12 ur pred trositvijo in naj se zabranajo, da se dobro zmešajo z zemljo. Čez 14 dnij, ko je že lucerna 1 ped visoka, potrosite še kakih 5 g. gipsa, ki povspeši razkrojitev umetnih gnojil. Za posevanje k lucerni je edino priporočljiva pasja trava (Knaulgras), ki uspeva veliko let in da zelo povoljno košnje. Vzame se za ha. 6 do 8 kg. semena od pasje trave, katero ma »Gosp. Zaveza« vedno v zalogi.

Vprašanje 43.: Š. V. v M. G. Ali bi smel travnata semena pozneje še v oves posejati, kajti sedaj je zadnji čas za setev, toda sem se zakasnil z naročitvijo semena.

Odgovor 43.: Travnata semena se lahko sejejo ob enem z ovsom ali pa tudi pozneje, ko je že oves prve kali pognal, samo da se njiva v ta namen dobro pripravi. Ako varno seme zavlacite, tedaj smete še do enega mesca po setvi ovsu sejati trave.

Vprašanje 44.: F. P. T. L. Pri nas iztržimo zelo lepe novce za kumare in salato, zato skrbimo tudi za dobro gnojenje. Kot gnojilo vzamemo poleg še kurjeka, tnalovino in pepel, toda kljub izvrstni gnojitvi nimamo najboljših letine. Hočemo še poskusiti z umetnimi gnojili, da bi pridelke zvi-

šali. Ktera gnojila bi še vzeli poleg navedenih?

Odgovor 44.: Z omenjenim gnojenjem dovažujete zelenjadi veliko kalija in fosforne kisline, toda primeroma zelo malo dušika, ktere ga bi bilo največ treba. Ako vzamete poleg teh gnojil še solitar, ki je najhitrejše delujoče dušičnato gnojilo, potem boste dosegli izvanredno lepe pridelke. Ko pokaže zelenjad prve kali, se potrosi na 1 m² pri salati ali kumarah 10 gr. solitra, ki naj se pomeša s trikratno množino pepela ali prsti. V teku 8 dnij pokaže zelenjad temno zeleno perje. Po preteku 1 meseca se zopet pridene 10 gr. solitra. Bolje je večkrat pridejati nego vse na enkrat, kajti lahko raztopni solitar bi preobilo deževje izpralo pregloboko v zemljo, kjer ne bi nič mogel koristiti s svojo redilno močjo zelenjadi. Solitar lahko dobite tudi v majhnej množini pri »Gosp. Zvezi«.

Vprašanje 45.: Mlekarna Št. J. D. Ker opazujem pri večih udih, da imajo od rje snedenih posode, se bojim da bo nečednost škodovala surovemu maslu.

Odgovor 45.: Rja povzroči, da ima surovo maslo okus po loju. Zahtevajte strogo, da so posode snažne. Od rje onesnažene posode naj se dado na novo pociniti. Priporočajte strankam, da naj snažijo posode najprvo s kromom, da se vsa tolšča loči, potem naj pa izplahnejo z mrzlo vodo. Dobro je vsak teden enkrat z gorko vodo posode osnažiti. Toda potem je treba paziti, da se dobro izmijejo s čisto vodo, drugače dobi mleko lugast okus

S e j m i.

Na Kranjskem:

11. aprila	v Senožečah.
15. "	na Skaručini, Borovnici in v Osilnici.
17. "	v Grahovem.
22. "	v Motniku, Radečah in Leskovcu pri Krškem.
23. "	v Novem mestu.
24. "	v Loki, Št. Jurju pri Gambergu, Kotredežu, Planini, Radovljici (za živino), Črnem vrhu pri Žužemberku.
25. "	v Bučki, Grosupljem, Rakitni, Hotavljah, Kranji (konjski) Mozelj in Št. Jurji pri Svibnjem.
29. "	v Bistrici (Notranjsko) in na Gori pri Ribnici, Dolih in Vrhu (Idrijski kant.).
26. "	v Semiču.
27. "	v Leskovcu in Št. Volbenku.
13. "	v Trebelnem in Zagradcu fužinah.

15. aprila v Podbukovji (poleg Krke), Igu, Ribnici, Jagnenci na Vačah, Št. Jurji pri Gambergu in v Šturji.
 16. " v Metliki in Bušči vasi.
 18. " v Strugah (pri cerkvi) in pri Cirkvi.
 6. maja na Vrhovcu (Kočevje) in Cirknici.
 1. " v Železnikih, Svibnji, Tirni Planini pri Črnomlju na Travi (Kočevski kant.) in v Boh. Bistrici (za živino).
 3. " v Boštanju, Banji Loki,
 6. " v Ljubljani.
 3. " pri Fari.
 4. " v Vel. Brusnicah (za živino).
 4. " na Jesenicah, Srednji vasi (Bohinj), Poljanah, Sorici, Ložu, Kočevji, Litiji, na Dobrničah, Domžalah.
 5. " v Št. Gothardu.
 7. " v Toplicah.
 8. " v Zaverših.

Na Štajerskem :

11. aprila pri Novi cerkvi.
 13. " v Dobji.
 15. " pri sv. Lenartu v (Slov. Gor.) pri sv. Mohorju (Podčetrtak kant.), v Rogatecu, Vojniku.
 17. " na Vranskem, v Kapeli pri Brežicah, Sevnici (na Savi).
 20. " pri sv. Tilnu.
 24. " v Hočah, Št. Jurji ob juž. žel., v Št. Jurji (v Hrastovcu), v Št. Jurji (v Svični), Kanižu, Ptuj in na Laškem, v Zdolah v soseski Pleterje.
 25. " v Kostivnici, Št. Jurji ob Tabru za živino in blago v Dobovcu.
 29. " v Konjicah in Dolu pri Hrastniku.
 1. maja na Ljubnem in pri sv. Filipu, v Veračah Ulminske fare.
 7. " v Celji.
 1. " na Hajini, pri sv. Barbari v Holazah, Lipnici, Muti, Velenji, o Križevem v Pod-sredi, pri sv. Roku (pri Ptujem), v Terbovljah, Sevnici (na Dravi) pri sv. Mariji v Jarenini (slov. gorica).
 3. " v Loki.

Na Koroškem :

23. aprila v Milštat.
 24. " v Gutštanji in Blatogradu.
 2. maja v Frižah, Kaplji, Redendolu in Saksenbergi.
 3. " Št. And. in v Tergi, Lavamintu in Oberdravbergi.
 6. " v Černi pri Pliberku.

Na Primorskem :

15. aprila v Plivji.
 16. " Kostelnovi (Nov grad).
 20. " Turjaku (2 dni).
 20.—26. aprila v Vidmu (v Furlaniji).
 23. aprila v Tolminu in Cerknem.
 24. " v Komeuu.

27. aprila v Jelšah.
 25. " na Kviškem (Quisca).
 28. " v Brezovci.
 1. maja v Grobniku, na Bukovi.
 3. " v Sezani.

Mlada drevesca prodaja Valentin Porenta v Pevni pri Škofji Loki. 109 (3—3)
 Hruške čez 2 m visoke, lepe, komad 70 h
 » 2 m ali malo manj » 50 »
 Jabolka čez 2 m » 60 »
 » 2 m ali manj » 40 »
 na postajo Skofjaloka postavljene, Manj ko 10 drevesc se ne pošilja.

Tko želi, da svojo obitelj oskrbi pravim i naravnim dalmatinskim vinom, neka se obrati na podpisano Juraj Gamulin, Jelsa — otok Hvar, Dalmacija.

Hranilnica in posojilnica v Marezigah pri Koprju

ima mnogo pristnega črnega vina liter od 18 do 24 kr. in Refoška liter od 25 do 35 kr., prosto postaja Trst ter vabi konsumente za nakup.

Najboljše seme pravega kašelskega zelja, katero naredi lepe trde glave in rodi v vsaki zemlji. 30 g za 1 K, čez 1/2 kg 50% popusta prodaja Ig. Mercina v Zg. Kašlju, pošta Zalog. (99) 6—5

Kmetijska zadruga v Št. Ilju pri Velenju

prideljuje že čez pol leta prav fino surovo maslo. Ker še stalnih odjemalcev nima, priporočamo isto prav toplo da se odjemalci zglase. — Podpirajmo slovenska podjetja, posebno uboze ga kmeta.

Priporočajo se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov. Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

900 lepih hrastov ima na prodaj Janez Perko na Kurinju p. Zagradec — Fužine. Vozilo bi se na postajo Dobropolje ali Zatičina. Pošteni kupci se vabijo.

Kmetijsko društvo v Vipavi ima na prodaj **cepljene trte**

na ameriški podlagi Portalis požlahtnjene kraljevine, ital. rizling, španjol, pinelo in rulanec po 14 vinarjev komad,

Pozor gg. gostilničarji in zasebniki! V vasi Kaščerga, pošta Trviž pri Pazinu, je mnogo zdravega vina, cena od 16 do 20 kr. liter. — Josip Goljan, župnik.

Kmetijsko društvo v Gorjah pri Bledu na Gorenjskem

ima na prodaj železne izdelke kakor: sekire, krampe, capine, lopate, živinske zvonce prav lične in dr.

Kmetijsko društvo v Vipavi

oskrbuje svojim članom:
 1.) Vse potrebščine za vinogradništvo: žveplo, galico, gumico, škropilnice, cepilno orodje, orodje in stroje za kmetijstvo, dalje vsakovrstna semena in umetna gnojila.
 2.) Pridelke t. j. vino kolikor možno razprodaja ter vabi p. n. kupce v nakup vina, ter opozarja na izpremenjeni razglas med inserati.

Fizol za seme, ribničan in koks se dobi pri kmetijskem društvu v Ribnici.

Pluge, osipalnice, okopalnice, najboljše sestavljene in najboljšega štajerskega železa, izdeluje Matej Bregant v Orohovesi pošta Rače (Kranichsfeld).

18 lepih jorkširskih prascev ima na prodaj Matija Vidmar, posestnik v Št. Jurji pri Kranji.

Naša nervozna doba,

ki jej tolikanj očitajo kot taki, venderle tudi sama po sebi proizvaja pomočke, da obžaluje izmučno drvenje in vrvenje za zaslužkom s skrbuejšo hranitvijo, ki pospešuje zdravje ter tako ljudstvu zvišuje občno blaginjo in moč. Tem pomočkom je treba najprej prištevati Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo. Ta se je v zdravstvenem oziru izkazala za jako blagodejno primes zrnati kavi; obenem pa omogočuje ob istih stroških uporabo boljevrsne pijače. Kjer pa je treba gledati na večji prihranek, daje Kathreinerjeva Kneippova sladna kava tudi brez zrnate kave prijetno, jako prijajočo pijačo. Sama na sebi ima namreč okus zrnate kave, ki jej ga po Kathreinerjevem izdelnem načinu daje izvleček iz kavine rastline. Lahko prebavna je, krvotvorna in redilna; v obče jo zdravniki priporočajo ženskam in otrokom, takisto onim, ki jim je sploh prepovedana zrnata kava. Nobena gospodinja in mati naj ne

odlaša več uporabljati to pristno rodbinsko kavo; samo pazi naj pri nakupovanju natančno na izvirne zavoje z varstveno znamko „župnik Kneipp“ in imenom „Kathreiner“.

Na znanje.

Slavno občinstvo osobito pa naše zadruga najljudneje opozarjamo na današnji inserat „Istrski teran“ „Istrske vinarske zadruga v Poli“, ker se vsakemu nudi prilika nakupiti si dobrega in pristnega terana po jako nizki ceni, radi česar istega vsakemu najtopljeje priporočamo.

Trgovina in obrt.

Trgovina.

Poštne pristojbine in nekoliko črtic o pošti.

(Zapisal Abc.)

(Nadaljevanje.)

Pisma in dopisnice se lahko frankirajo ali ne, časniki, tisko-

vine in vzorci se vsaj deloma morajo frankirati t. j. plača se s tem, da se kupi znamka, ter se ta prilepi na ono stran, kjer je naslov. Na nasprotno stran devati znamke ne odgovarja predpisom!

Pristojbine za opisane pošiljatve kaže nam tabela.

Za nefrankovana pisma iz Avstro-Ogerske, Bosne, Hercegovine in Nemčije, plača naslovník prvotno pristojbino in še zraven tega 10 vinarjev. Pri nezadostno frankiranih: prvotno pristojbino in 10 vinarjev od katere svote se plačani znesek odtegne.

Za dopisnice, nezadostno frankovane tiskovine in uzorce brez vrednosti, se plača dvojni primankujoči znesek, ravno tako tudi za inozemska pisma.

Za časnike, kateri v avstro-ogerski monarhiji izhajajo imamo v internem prometu posebne takozvane časniške znamke, vsacih 100 znamk stane 2 K.

Teh znamk smejo se posluževati le uredništva časnikov, katera imajo za uporabo časniških znamk posebno dovoljenje od poštnega ravnateljstva. Ako kedo drugi že prebrane ali stare časnike odpošilja, zamore jih kot tiskovine oddati. Tudi večje tvrdke in zadruga, katere izdajajo po večkrat na leto in v večjem številu cenike ali modne liste i. t. d. lahko dobijo dovoljenje za uporabo časniških znamk.

Časniki, ki izhajajo večkrat na teden, se frankujejo ne glede na težo, z eno časniško znamko. Za večerne ali jutranje izdaje, pri časnikih, ki večkrat na dan izhajajo, a se odpošiljajo skupno z glavno izdajo, zadostuje za vse skupaj tudi ena znamka.

Časniki, koji najmanj dvakrat na mesec izhajajo, se frankujejo, ako vsaka posamezna številka 250 gr teže ne preseza, vsak iztis z eno znamko.

	Dopisnice		Pisma	Tiskovine	Uzorc brez vrednosti
	navadne	z odgovorom			
Za lokalni promet	5 vin.	10 vin.	do 20 gr 6 v. od 20 „ 250 „ 12 „	do 50 gr 3 vin. od 50 „ 100 „ 5 „ „ 100 „ 250 „ 10 „ „ 250 „ 500 „ 20 „ „ 500 „ 1000 „ 30 „	do 250 gr 10 vin. od 250 „ 350 „ 20 „
Za Avstro-Ogersko, Bosno, Hercegovino, Nemčijo, in kneževino Lichtenstein	5 vin.	10 vin.	do 20 gr 10 v. od 20 „ 250 „ 20 „	kakor zgoraj	kakor zgoraj
Za Črnogoro	5 vin.	10 vin.	za vsakih 15 gr 10 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin. najmanj 10 vin.
Za Rumunijo	10 vin.	20 vin.	za vsakih 15 gr 25 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin. najmanj 10 vin.
Za Srbijo	10 vin.	20 vin.	za vsakih 15 gr 15 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin.
Za druge države	10 vin.	20 vin.	za vsakih 15 gr 25 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin.	za vsakih 50 gr 5 vin. najmanj 10 vin.

Časnike, koji so težji od 250 gr, in redkeje izhajajo, kakor dvakrat na mesec, treba frankovati vsakih 100 gr z eno časniško znamko.

Domače časnike treba naročiti pri redakcijah, vsi kateri izhajajo izven Avstro-Ogerske, naročijo se lahko pri vsakem poštem uradu, seveda ako jim ni pot v Avstrijo zabranjen.

Vse dosedaj navedene pristojbine veljajo pa samo za navadno oddane pošne pošiljatve. Oddajalec pa lahko zahteva da se:

Pošiljatev priporoči (rekomandira), ali zahteva vzvratni list (Retourrecepisse) ali da se ekspresno dostavi. Tedaj treba še te pristojbine doplačati:

Za priporočeno pošiljatev zraven prvotne pristojbine še 25. vin. V tem slučaju dobi oddajalec potrdilo in pošta garantira, da se pošiljatev pravemu naslovníku dostavi. V slučaju da se pošiljatev izgubi, ali drugemu dostavi, plača pošta 50 K odškodnine.

Ob rt.

Obrtni kredit.

Trgovinsko ministerstvo poizvedovalo je pri trgovskih in obrtnih zbornicah, na kak način si obrtniki dobivajo kredita. Pokazalo se je, da so obrtne kreditne razmere zelo slabe. Na to je imenovano ministerstvo še pisмено povprašalo razne skušene može v tej zadevi ter razun tega še priredilo lani ustmeno enketo.

Zelo zanimivo je pri tej enketi razpravljaj o obrtnem kre-

ditu nižjeavstrijski deželni računski svet. g. Faschingbauer, v združništvu zelo izkušen mož. Izjavil je, da je po njegovem mnenju ustanovitev zadrug na temelju zakona z dne 9. aprila 1873 šte. 70 držanega zakonika (zakon o pridobitnih in gospodarskih zadrugah) za posamezne obrti potrebna. Te zadruge naj bi bile z omejenim poroštvom in naj bi se združevale v deželne zveze, ki bi bile zopet zadruge z omejenim poroštvom.

Posamezna zadruga nastopala bi za svoje člane kot komisijonar v smislu člana 360. in sledečih trgovinskega zakona ter bi nakupovala obrtne potrebščine ter po potrebi oskrbovala tudi prodajo obrtnih izdelkov. Lahko bi posojala denar na uže izgotovljeno blago, prevzemala bi račune v inkaso, napravljala skladišča, iskala prilik za izvoz itd. V kolikor presežajo te naloge moči posameznih zadrug, ali v kolikor bi se dale uspešneje izvrševati v velikej meri, imela bi jih vzeti v roke deželna zveza.

Deželne zveze združile naj bi se zopet v državno zvezo ali naj bi vsaj izvolile skupen odbor v svrhu posvetovanja skupnih zadev in potreb. Zadruge morale bi zahtevati od članov in zveze od zadrug ali takojšno plačilo ali vsaj plačilo v kratkej dobi. V to svrhu je seveda treba kredita. Ta kredit naj bi ne oskrbovale posamezne krajevne blagajne, ker ne morejo popolnoma nepristransko presojati razmer, marveč zadržna centralna

ali osrednja blagajna za vsako deželo. Tudi ta naj bi bila zadruga z omejeno zavezo. Nje člani naj bi bile posamezne zadruge in zveze. Vsakej zadrugi in zvezi otvoril bi se koj po nje ustanovitvi kredit v razmerju s svoto, za katero jamčijo nje člani in v razmerju z inventarjem in vsakokratno množino blaga, s katerim dotična zadruga razpolaga.

Na primer, ako bi čevljarji nameravali v svrhu cenejšega kupa skupno nakupiti večjo množino usnja po deželni zvezi, dobila bi zveza v razmerju s svoto za katero po pravilih jamči in v razmerju z vrednostjo usnja, ki ga namerava kupiti, pri osrednji blagajni denarja, ter bi se z dotično svoto obremenila. Ko bi bila dobava usnja končana in to že razdeljeno posameznim zadrugam, bi se te razmerno obremenile pri osrednji blagajni, zveza pa primerno razbremenila. Zadruge pa bi zopet oddale blago članom proti gotovini ali pa proti plačilu v kratkih plačilnih obrokih.

Pri prodaji bi bilo enako. Členi izročé zadrugi svoje izdelke. Ta ali posodi nanje denarja ali pa jih precej proda bodisi sama, bodisi s pomočjo zveze. Dosežena skupna kupnina vknjižila bi se k dobremu zadrugam, katere bi jo po potrebi vzdigavale ter razdeljevale članom. Vsa vplačila in izplačila v združnih zadevah bi se seveda vršila pri osrednji blagajni.

(Dalje prih.)

ZADRUGA

Rak — rana današnjega narodnega gospodarstva.

(Poleg naukov dra. Vilj. Neurath-a, prof. na c.kr. visoki šoli za kmetijstvo priobčil Posavljčan)
(Konec)

V 17. stol. je imela holandska vzhodnoindijska kupčijska družba vso trgovino z dišavami (gverci)

v rokah (v monopolu). Prodala je silno veliko. Toda, glej ga spaka! Trgovske knjige so pokazale, da ima družba izgubo, ako preveč blaga pripelje mej ljudi. In kaj stori družba? Stotine centov najdragocenejšega blaga roma na dno

morja in prekrasni vaniljini, cimeti in drugi nasadi so postali žrtev plamena pod roko lastnih gospodarjev. Ravno tako mečejo dostikrat ribiči ribe nazaj v morje, ako je na trgu preveč blaga, isto se dela z žitom, ki se sežiga,

z mlekom in petrolejem, ki se zliiva v morje, ako prevelika njihova množina ne kaže dobička, ampak izgubo.

Proti koncu 17. stoletja je poskusil nek angleški številkar, po imenu Gregor King to nezapodljivo prikazen narejanja cen izraziti v računski obliki. Našel je tako zvano „Kingovo pravilo“, ki obstoji v tem:

Vzemimo, da se v nekem letu pridela na celem svetu 300 količin (kvintalov, ton, ali večjih mer) žita, kot navadna letina; za to se skupi, kakor uči skušnja skupno 300 količin zlata (milionov, milijard). Potem ima za eno tretjino večja žetev, torej 400 količin žita, vrednost polovice navadne žetve, ali skupno vrednost samo 150 količin zlata; nasproti pa je za eno tretjino manjša vrednost, torej 200 količin žita, skupno dvakrat več vredna, nego navadna žetev, t. j. 600 količin zlata. Torej podraži za $\frac{1}{10}$ slabejša letina žito za $\frac{3}{10}$
 „ $\frac{2}{10}$ „ „ „ „ $\frac{8}{10}$
 „ $\frac{3}{10}$ „ „ „ „ $\frac{16}{10}$
 „ $\frac{4}{10}$ „ „ „ „ $\frac{28}{10}$
 „ $\frac{5}{10}$ „ „ „ „ $\frac{45}{10}$
 i. t. d.

King potemtakem meni, da bi bilo najboljše za kmeta, ako bi bili vsi mej seboj zgovorjeni in bi brezobzirno gledajoč le na lastno korist, poslali na trg samo 200 količin žita, ostalo pa bi (kar se je že tudi zgodilo v severni Ameriki) sežgali v pepel.

Nikari ne mislimo, da je danes — na velikem svetovnem trgu — z žitnimi cenami kaj drugače. Ne prepiramo se o tem, je-li še Kingovo pravilo do pičice natančno velja v sedanjem svetu, ampak toliko je gotovo, da, ako je kakega blaga nad neko gotovo mero, dotično blago — vže davno preje, nego je potreba ljudstva z dotičnim blagom uzadovoljena — svojim proizvajalcem ne prinese nobenega denarnega dobička ali pa celo izgubo. Da torej pri neki množini blaga, le mala njegova

pomnožitev pri sicer popolnoma nespremenljivih okoliščinah in sicer samo zato, ker je več blaga, daje skupni manjši skupiček ali manjšo skupno vrednost.

Mnogo narodnih gospodarjev je razmišljalo o teh čudnih zagonetkah. Toda imajoč kovane škornje z gospodarsko-liberalnimi podkvicami ni najboljši med njimi razvozljal gordonskega vozla.

Sismondi (v prvi tretjini 19. stoletja) je dobro spoznal, da je ravno opisana prikazen manjših skupnih cen za večje množine blaga kriva vseh modernih, družabno-gospodarskih nesreč, morilnega tekovanja mej producenti ali proizvajalci iste dežele, kakor tudi celega sveta, grozovitih kriz ali bankrotne kuge kot posledica in spremljevalka nadprodukcije. Toda, da bi prišel vzroku kriz in delavske bede do dna, to se mu ni posrečilo.

Maltus je dolžil bogatine, ki so baje krivi vse nasreče; češ da nabirajo v svojih rokah preveč kapitala, ker premalo izdajo za potratnost, za državne potrebe, znanost, lepo umetnost, bleščečo družbo itd. Bogatini, da pač mnogo proizvajajo, oziroma dadé proizvajati, kupiti pa nočejo veliko.

Drugi zopet zvrčajo vso krivdo na požrešnost bogatinov, češ da le-ti sami zase preveč porabijo, vsled česar premalo ostane za ubožnejše ljudstvo. Do te obdolžitve je privela mnoge ravno prikazen, da je ravno v najbogatejših deželah primeroma največ revščine in da neredko večanje bogastva gre vstric s hujšo bedo.

Ni težko pojasniti, da ste obe ti dve trditvi neresnični; a še najmanj moremo umeti obilnost vsakih dobrin, kot vzrok pomanjkanja istih.

Za to slavni francoski narodni gospodar Jan. Sé kar naravnost taji možnost, da bi krize in brezdelje delavcev moglo biti kedaj posledica „splošne nadprodukcije“, t. j. prevelike obilice. „Kako bi

moglo komu škodovati“ — meni on — „ako je ljudem naenkrat na razpolago dvakrat več kruha, dvakrat več obleke in črevljev, dvakrat več vina in piva, dvakrat več premoga in železa itd., nego pred enim ali 2 leti.“

Bili so celo ljudje, ki so trdili, da še tako nizke cene ne morejo imeti nikakih slabih posledic za ljudski blagor, ako je pri tem veliko blaga. Zakaj, tako so sklepali, ne cena žita, ampak kruh iz njega nas krepča in redi, ne cena premoga, ampak njegova gorkota nas greje itd. In vže imenovani Janez Sé pristavlja: „Ako bi se dalo slednjič vsled napredka v znanosti in umetnosti vsako blago brez truda in v veliki množini pridelovati in bi njegova cena pala na ničlo, potem bi ravno blagostanje celega človeštva doseglo svoj vrhunec.“

Dopis.

Št. Peter na Krasu.

Redni občni zbor hranilnice in posojilnice v Št. Petru na Krasu.

V ponedeljek dne 25. marca t. l. ob 3. uri popoldne se je vršil v tukajšnji šoli občni zbor naše hranilnice in posojilnice, katerega so se člani polnoštevilno udeležili. Gospod načelnik Mat. Penko pozdravi pričujoče ter otvori zborovanje. Prečita račun in potem odda besedo gospodu J. Zupanu, kot blagajničarju, kateri je vse točke v računskem sklepu od stavka do stavka natančno pojasnil pričujočim članom. Po poročilu računskega pregledovalca g. Fr. Verbiča, so se računi soglasno odobrili. Iz poročila gospoda blagajničarja smo slišali jako ugodne podatke. Omenim naj le to, da se je vložilo v tukajšnjo hranilnico, ki pa še šest let ne obstoji, uže za 100.000 K hranilnih ulog. To lepo vsoto je pa donášala većinom mladina. Res, dan za dnevom je korist hranilnic in posojilnic v

tem kraju bolj očitna. Reči se zamore, da odkar tukaj posojilnica obstoji, se le malokedaj sliši, da se bode temu ali onemu posestvo prodalo, kar se je popred pogostoma zgodilo. Ima pa hranilnica tudi to dobro, da se zamore denar nemudoma brez posebnih stroškov dobiti. Razun tega imajo pa hranilnice in posojilnice tudi še veliko drugih dobrih strani, ako so le pod modrim in previdnim vodstvom. Reči zamoremo, da si je č. gosp. I. Zupan pri tukajšnji hranilnici in posojilnici velike zasluge pridobil in mu bode občinstvo za to vedno hvaležno. Potem, ko se je gosp. nadžupan Fr. Margon odboru za brezplačno delovanje v imenu vsih članov zahvalil, se je zbor zaključil.

M. K.

Zadruga za rejo kuretine in prodajo jajec

Koliko lepih novcev bi nam donašala kuretina, ako bi se bolj zanimali za njo. Na tem polji se nam ni bati, da bi se ne dobilo vedno dobrega odjemstva, kajti teh pridelkov se vedno več potrebuje in tudi dobro se plačujejo. Iztrži se lahko skozi vse leto lepa svota za piščance in kopune, ki se prerede po letu brez kakih posebnih stroškov. Koliko zrnja se izgubi na posestvih, kjer nimajo dvo-nožnih živalij. Kjer se pečajo gospodinje posebno pridno s kuretino, si lahko samo tu 200—300 K pridobe, poleg tega pa še iztržijo približno isti znesek za jajca.

Važno bi bilo, da bi kmetijska društva, ki imajo v prosep kmetijstva delati, opozarjala posestnike na to panogo, da se jamejo z večjo vnemo pečati. Kuretina bi se dala s posebnim dobičkom vpe-ljati v istih krajih, kjer se izdeluje surovo maslo in se ima posneto mleko po nizki ceni. Kako fino žival, katera ima vedno v trgovini dobro ceno, bi si lahko priredili posestniki z domačim

sirom, kojega si pripravijo iz posnetega mleka. Kaki vspehi so se dosegli na Hannoveranskem, kjer se skrbi za združno odjemstvo kuretine in njenih pridelkov.

Blago se plačuje 15—20 % dražje in je zelo iskano od večjih trgovcev, kajti tu vedo, da dobe izvstno krmljeno žival in resnično — dobra jajca. Da obdrži njih blago vedno višjo ceno v primeri z drugim, zato imajo gotova znamenja, tako da ne more ž njimi nikak tuji pridelek tekmovati.

Tudi pri nas na Dolenjskem v nekaterih krajih iztržijo lepo svoto od kuretine, toda tacih krajev je zelo malo. Koliko je pri nas posestnikov, ki nima nikake koristi od kuretine in to le radi brezbriznosti.

Želeti bi bilo, da bi se poprijele slovenske gospodinje z večjo vnemo te prevažne panoge našega kmetijstva, katera bi jim donašala lep denar. Društva, ki so ustanovljena, delovati za prosep kmetijstva, naj delujejo na to, da se povzdigne ta prevažna, dosedaj jako zanemarjena panoga na vsacem posestvu, bodisi na velikem ali majhnem, na višjo stopinjo. Da se nam kmetom slabo godi, smo žalibog, premnogokrat sami krivi, da ne razumemo svoje gospodarstvo prav urediti. Povsodi se je treba ozirati, bodisi pri živini ali na polji, da si dohodek zboljšamo. Zadruga naj se ozirajo tudi na to panogo gospodarstva.

A.

Mlekarsko združništvo na Ogerskem.

Po poročilih listov je postalo mesto Temešvar največje proizvajališče surovega masla v Evropi. 72 mlekarskih zadrug pošilja tu sem sladko smetano. Letni pridelek v prvem poslovnem letu je znašal približno 500.000 kg. Surovo maslo se izvažata deloma v Nemčijo, deloma v Anglijo v vozovih, ki imajo hladilne priprave. Jednaka večja proizvajališča so se v prošlem

letu tudi odprla v Vesprimu in Szabadki. Ali bi ne bilo tudi za povzdigo našega slovenskega mlekarsstva važno, da bi imeli svojo centralo, kjer bi se zbiralo naše blago in bi se potem skupno od-dajalo?

Zadruga za pridelavanje sočivja ustanovila se je v Izlas na Rumunskem. Napraviti hoče velike vrte, da tam prideluje sočivje, s katerim hoče preskrbovati v prvi vrsti trg v Bukareštu, pa tudi v drugih mestih.

Udje „Gospodarske Zveze“

se opozarjajo na pravočasno naročitev na ribničana, deteljno-travnate mešanice, lucerno, umetna gnojila, kakor solitar, superfosfat, amonijak-superfosfat itd.

Denarni promet hranilnic in posojilnic v mesecu februarju 1901:

Hranilnica in posojilnica na Igu: Prejemki 9593 K 87 h, izdatki 9320 K 29 h, denarni promet 18914 K 16 h, prejete hranilne vloge 6060 K, izplačane hranilne vloge 360 K dana posojila 5560 K, vrnena posojila 350 K.

Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu: Prejemki 867 K 09 h, izdatki 813 K 66 h, denarni promet 1680 K 75 h, prejete hranilne vloge 240 K, dana posojila 810 K, vrnena posojila 240 K.

Hranilnica in posojilnica v Škriljah: Prejemki 283 K 82 h, izdatki 166 K 23 h, denarni promet 450 K 05 h, izplačane hranilne vloge 80 K, dana posojila 80 K.

Hranilnica in posojilnica na Frankolovem: Prejemki 1082 K 42 h, izdatki 1000 K 62 h, denarni promet 2083 K 04 h, prejete hranilne vloge 64 K 35 h, izplačane hranilne vloge 722 K 96 h, dana posojila 260 K, vrnena posojila 510 K.

V mesecu marcu 1901:

Hranilnica in posojilnica v Zgornji Besnici: Prejemki 1662 K 96 h, izdatki 1597 K 71 h, denarni promet 3260 K 67 h, prejete hranilne vloge 820 K izplačane hranilne vloge 217 K 02 h, dana posojila 80 K, vrnena posojila 700 K.

Hranilnica in posojilnica na Rovih: Prejemki 12477 K 27 h, izdatki 12236 K 52 h, denarni promet 24713 K 79 h, prejete hranilne vloge 2159 K 36 h, izplačane hranilne vloge 8317 K 15 h, dana posojila 2260 K, vrnena posojila 80 K.

Hranilnica in posojilnica v Ribnici: Prejemki 44567 K 90 h, izdatki 35678 K 35 h, denarni promet 80246 K 25 h, prejete hranilne vloge 14227 K 20 h, izplačane hranilne vloge 8088 K 68 h, dana posojila 27010 K, vrnena posojila 1099 K 96 h.

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jakobu ob Savi: Prejemki 1338 K 37 h, izdatki 300 K 21 h, denarni promet 1638 K 58 h, prejete hranilne vloge 706 K, izplačane hranilne

vloge 60 K, dana posojila 200 K, vrnena posojila 180 K.

Hranilnica in posojilnica v Mengšu: Prejemki 9161 K 02 h, izdatki 6818 K 54 h, denarni promet 15979 K 56 h, prejete hranilne vloge 6398 K, izplačane hranilne vloge 1643 K 20 h, dana posojila 2700K, vrnena posojila 680 K.

Hranilnica in posojilnica v Gorjah: Prejemki 8572 K 94 h, izdatki 7497 K 71 h, denarni promet 16070 K 65 h, prejete hranilne vloge 4033 K, izplačane hranilne vloge 900 K 36 h, dana posojila 3456 K 04 h, vrnena posojila 1402 K 28 h.

Hranilnica in posojilnica v Kranjski gori: Prejemki 6585 K 33 h, izdatki 5873 K 14 h, denarni promet 12158 K 47 h, prejete hranilne vloge 3039 K, izplačane hranilne vloge 610 K 53 h, dana posojila 2266 K, vrnena posojila 310 K.

Hranilnica in posojilnica v Senožečah: Prejemki 3474 K 84 h, izdatki 2134 K 40 h, denarni promet 5609 K 24 h, prejete hranilne vloge 490 K, dana posojila 2080 K, vrnena posojila 2760 K.

Hranilnica in posojilnica v Stariloki: Prejemki 24593 K 73 h, izdatki 22601 K 59 h, denarni promet 47195 K 32 h, prejete hranilne vloge 8650 K 60 h, izplačane hranilne vloge 7016 K 74 h, dana posojila 11200 K, vrnena posojila 5100 K.

Hranilnica in posojilnica v Selcih pri Škofji Loki: Prejemki 15849 K 33 h, izdatki 12205 K 03 h, denarni promet 28054 K 36 h, prejete hranilne vloge 9970 K izplačane hranilne vloge 4670 K 92 h, dana posojila 1500 K, vrnena posojila 800 K.

Hranilnica in posojilnica v Tunicah: Prejemki 1047 K 29 h, izdatki 762 K 07 h, denarni promet 1809 K 36 h, prejete hranilne vloge 990 K, izplačane hranilne vloge 16 K 20 h, dana posojila 470 K.

Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu: Prejemki 4778 K 15 h, izdatki 3537 K 60 h, denarni promet 8315 K 75 h, prejete hranilne vloge 2211 K 20 h, izplačane hranilne vloge 100 K, dana posojila 3394 K, vrnena posojila 340 K.

Hranilnica in posojilnica v Črničah pri Gorici: Prejemki 3883 K 61 h, izdatki 3752 K 28 h, denarni promet 7635 K 89 h, prejete hranilne vloge 1887 K, izplačane hranilne vloge 1612 K 20 h, dana posojila 2120 K, vrnena posojila 190 K.

Hranilnica in posojilnica v Škriljah: Prejemki 837 K 49 h, izdatki 813 K 80 h, denarni promet 1651 K 29 h, prejete hranilne vloge 344 K, izplačane hranilne vloge 430 K, dana posojila 350 K, vrnena posojila 300 K.

Hranilnica in posojilnica na Frankolovem: Prejemki 4821 K 13 h, izdatki 4087 K 79 h, denarni promet 8908 K 92 h, prejete hranilne vloge 319 K 50 h, izplačane hranilne vloge 228 K, dana posojila 2900 K, vrnena posojila 680 K.

Hranilnica in posojilnica za farno obč. Kamnje: Prejemki 1898 K 19 h, izdatki 1626 K, denarni promet 3524 K 19 h, prejete hranilne vloge 577 K, izplačane hranilne vloge 150 K, dana posojila 1250 K, vrnena posojila 271 K 40 h.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih zavitkih).

Tržne cene 9. aprila t. l.

Na trgu v Ptuj

za 100 kg

za pšenico	K —, K 15—
„ rž	„ —, „ 15—
„ ječmen	„ —, „ 14—
„ oves	„ —, „ 15—
„ turšico	„ —, „ 13—
„ krompir	„ —, „ 4 20
„ senca	„ —, „ 4 60

Na trgu v Kranju

za 50 kg

za pšenico	K 7-70
„ rž	„ 7-50
„ ječmen	„ 7-50
„ oves	„ 6-50
„ ajdo	„ 6-50
„ proso	„ 7-25

Jajca za valjenje

od zanesljivo premenitih kur kakor:

Velike grahnate Plimuth Rok	eno po	40 v.
„ Houdan s čopom	„ „	40 „
„ Dorking srebrnovratne	„ „	40 „
Bele Dorking	„ „	50 „
Črne Holandke z belim čopom	„ „	50 „
Bele Paduvanke s črnim	„ „	50 „
„ Leghorn	„ „	50 „
Zlate Vianot	„ „	50 „
Laške kure jerebično progaste	„ „	50 „
Hamburški progasti Fazan	„ „	60 „
Bele Pegatke	„ „	60 „
Velike laške gosi	„ „	1 K 20 „

Mlade pave in 3 m. stara piščeta teh vrst eno po 4 K. — Manj ko 10 jajc ne odpošlje in za nepokvarjeno došlost jamči Ivan Kranjc veleposestnik (117) 6-1 St. Ilj p. Velenje (Štajersko).

Kupite!

Kupite!

Ing. Matheo Quinz, Dunaj

III/2 Obere Weissgerberstr. 14.

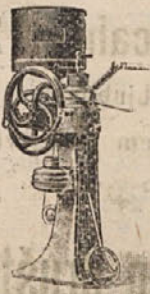
Glavni zastop

**Henrik Lanz
Mannheim**

Patentovani
posnemalnik za mleko.

Garantovano
najvišja pridobitev smetane.

Preprodajalec ugodne pogoje.
Zastopniki se sprejmejo. (103) 6-4

Patentovane sprave za žveplanje trt
jednostavno i duplo delajoč

**SKROPILNICE PROTI
PERONOSPORI**

TER VSE POTREBNE

VSAKOVRSNE POLJEDLSKE I VIENOGRADARSKE STROJE,
prodaja v najboljši izvršitvi,

JG. HELLER NA DUNOJU

II. Praterstrasse 49

Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

(102) 12-7

Naznanilo preselitve in priporočilo.

Usojam si P. T. gosp. trgovcem in nabiralcem zelišč uljudno javiti, da sem svojo, dosedaj v hiši gosp. Jos. Leuz-a v Ljubljani pri mesarskem mostu nahajajočo

trgovino z raznimi suhimi koreninami, lubjem, rastlinami, cvetjem itd.

na sv. Martina cesto št. 10 v Pongracovo barako v obližju sv. Petra cerkve premestil.

Kakor do sedaj, bodem tudi nadalje vse v mojo stroko spadajoče predmete, kakor: norično ali beladona perje in korenine, akonitovo ali lisjakovo perje in korenine, lapuhovo perje in korenine, lapuhovo perje in rožice, tršlikovo lubje, črno in belo čemeriko, jeternik, lipovo cvetje itd. vedno po najvišjih cenah kupoval. Posebno opozarjam P. T. g. trgovce in nabiralce zelišč, da se naj vse moje poštno in železniške pošiljatve in pisma natančno naslovijo na

Jos. Leuz-a naslednika v Ljubljani,
da se ne pripetijo neprijetne zamude in za-
menjave. Z odličnim spoštovanjem

(114) 3-1

Jos. Leuz-a naslednik.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

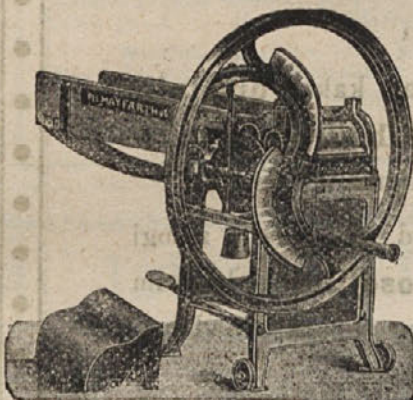
(86) 12-6

plugi iz jekla na 1, 2, 3 in 4
brane za travnike in mah, razdeljene
in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,
stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,
grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,
patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho itd.

Preše za vino in sadje, vsako porabo

Ustanovljene 1872.

Mlini za sadje in
grozdje, stroji za
obiranja grozdja.

Stroji za rezanico,
na valčkih in z mazljivimi tečaji, jako
lahko za goniti, pri
čimur se prihrani
za 40% moči.

Mlini za debelo moko,
reznice za repo.

stroji za mlatiti s patentovanimi

valčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vitál in za na par.

viteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za
čiščenje žita,
trijerji,

za rožkanje turšice.
Samotvorne patentovane
brizgalnice za
pokončavanje grenkule
in trtne uši

„Syphonia“,

prenesljive
štedilne peči,

parniki za krmo, preše za seno in slamo
na roko, pritrdljive in za prepeljati, kakor tudi vse
poljedelske stroje

izdelujejo garantovano po najnovejši in priznано najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

c. kr. izklj. priv.

tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par

DUNAJ, II./1. Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovane s čez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svinčniki na vseh večjih razstavah.
Hustrovan katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno. — Zastopniki in prodajalci se radi sprejmó.

~~~~~ Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. ~~~~~

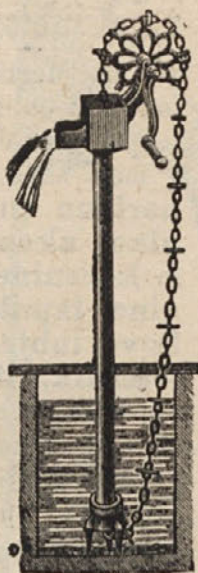

Ako se nočeš pri vsakem izpumpanju gnojnice jeziti, tedaj si kupi

Klementovo
pumpo na verige,

katera prekosi po svoji čudovito veliki izvršitvi in trajnosti vse druge pumpe. Ta ne obstoji niti iz dil ali zaklopk, niti iz usnatih cevij. (90) 24-7

Nemogoče je sploh, da bi se zamašila, zamrznila ali polomila; veliko posestnikov ne izda pri 20letni uporabi niti vinarja za popravo. Nad 3000 jih je v rabi; več sto pohval o njih nam je došlo. Razpošiljam to pumpo na 6tedenski poskus; ako bi bila pa ta nerabljiva, vzamem jo brez vsake odškodnine nazaj.

Josip Klement,
tovarna strojev v Hrobeih-Roudnici ob/L.

Zaloga in kletarstvo
na Glincah št. 20
pri Ljubljani
na lastnem posestvu.

Slov. vinogradniško društvo
v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo
priporoča svojo veliko zalogo

pristnih domačih vin

starih in novih

iz Dolenjske, Štajarske, Istre, Vipave in Goriške.

Vino je deloma doma prešano, isto oddaje se v sodih in fino vino v steklenicah.

(94) 24-7
Na zahtevo pošiljajo se uzorci brezplačno.

Centrala za nakup in prodajo!

Gospodarska Zveza

v Ljubljani

posreduje svojim članom

nakup vsakovrstnih kmetijskih potrebščin, kakor umetnih gnojil, modre galice, žvepla; raznih poljedelskih strojev, vsakovrstnih semen; koruze, moke, otrobov itd. po najnižjih cenah;

prodajo vse vrste kmetijskih pridelkov itd. ter ima v zalogi vse tiskovine za raiffeisenske hranilnice in posojilnice, katerim preskrbi po nižani ceni tudi železne blagajne, varne proti požaru in vlomu.

Posredovalnica za Zvezine trgovce!

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

(95) 24—7

Žvepljalnik proti grozni plesnobi je med ročnimi žvepljalniki priznано najboljši za male in srednjevelike vinogradnike ▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲

„**Hudaklinov meh**“, dobiti je pri „Gospodarski Zvezi“ v Ljubljani, ali pri izumitelju **Josip Hudaklinu** v Št. Jerneju, Dolenjsko. Komad 4 K 50 h, pri večjem naročilu primeren popust. ▲▲▲▲▲ (111) 8—3

Pozor! Gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolezní, vzdrži konje močne in iskro.

„Gloria“ začimba krma za govedo, pospešuje prebavljanje, čisti kri, zboljšuje in množi mleko.

„Gloria“ prašek za žretje in pitanje svinj, povzročuje, da svinje rado jedo, da se nabira meso in mast.

„Gloria“ mlekarski prašek za krave, pospešuje izločenje mleka in odstranjuje napake mleka. — 1 veliki zavitek velja K 1.20, mali K 0.70, 5 kg v zavitku za poskus po pošti K 5.— poslano z Dunaja.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brajo živino, v slučaju, da živina liže, da ima kostne bolezni itd. 5 kg za poskus K 2.—, 100 kg K 22.— z Dunaja.

Rusko patentovano mazilo za usnje po pol kg K 1.10, 1 kg K 2.—, 5 kg K 8.—.

Štedilni kolomaz, najfinejša kakovost, 5 kg K 1.40, 100 kg K 24.—.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug. Dunaj X.

(75) 24—13 ➡ Občuje se slovenski. ➡

Šivalne stroje

priznано najboljšega izdelka za družine in obrtnike

priporoča tovarniška zaloga šivalnih strojev

IVAN JAX

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17.

(89) 12—7

Lekarna Piccoli pri angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju gospodu lekarnarju Gabr. Piccoliju v Ljubljani prísrečno zahvalo za doposlane Jim stekleničice

tinkture za želodec

in imenovali „Dvornim založnikom Nj. svetosti“.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji priporočajo bolehamim G. Piccolijevo

želodčno tinkturo

katera krepi želodec, pospešuje slast, pospešuje prebavljanje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje G. Piccoli, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tinkturo za želodec pošilja izdelovatelj v škatljah po 12 in več stekleničic. — Poštino mora plačati p. n. naročnik.

Istrski „Teran“.

Podpisana zadruga ima v svoji zalogi še ogromno množino istrskega terana, katerega želi preje nego nastopi vročina prodati.

P. n. kmetijske zadruge, trgovci in gostilničarji se opozarjajo, da dobe pri večjem naročilu jako izborno vino po zelo ugodni in nizki ceni.

Istrska vinarska zadruga.

(113) 6—2 Pulj (Pola, Istra.)

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini, kakor slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem voščene zavitke, kakor

➡ **med** ➡

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. Za čebelarje izvrstni garantiran pitanec v škatljah po 5 kg à kg 60 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. Dobiva se med v satovji in pitanec v škafih po 20—40 kg prav po ceni.

Za birmo, Božič, Miklavža i. t. d. prodaja se raznovrstna medenina na debelo in drobno. Prodaja se tudi brinje, brinjevec liter gld 1.20, medeno žganje liter 1 gld. lastni izdelek.

Kupuje se tudi vsaki čas med v panjih, sodčih, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postreči

OROSLAV DOLENEC,

svečar in lehtar, trgovina z medom i voskom, Ljubljana, Wolfove ulice št. 10.

(79) 12—11

 Najboljša in najsigurnejša

Stanje hranilnih vlog 31. dec. 1900:
nad 6 milij. K

prilika
za
štedenje!

Denarni promet v dvanajstih mesecih
nad 24 milij. K

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče šte. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstr.

sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

 4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 gld.
čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 31. dec. 1900:
6,166.217 K 86 h

Promet v 12 mesecih od 1. jan. do 31. dec. 1900:
24,185.294 K 76 h

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje
kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1900.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška,
knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v St. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Dr. Viljem Schweitzer,
odvet. koncipijent v Ljubljani.

Josip Jarc
veleposestnik v Medvodah.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Frančišek Leskovic
zasebnik in blagajnik „Ljudske po-
sojilnice“.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogosloevja v Ljubljani.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške blagajne
v Ljubljani.

(115) — 1